

Een voorjaarsvacantie in BRETAGNE

Door A. Binsbergen

In 1963 hadden wij voor 't eerst de gelegenheid in het voorjaar met vakantie te gaan. Wij kozen daarom een vogelgebied als bestemming, en wel Bretagne. Van een Franse vogelvriend kregen wij enige waardevolle inlichtingen en eenmaal in Bretagne werden wij door vele vogelaars zo geholpen, dat wij welhaast het optimale uit onze trip konden halen. Vlak voor ons vertrek op 20 april ontvingen wij het aprilnummer van „Het Vogeljaar” (1963, 2) met o.a. het artikel van de heer Slijper over Bretagne, waarin wij veel inlichtingen vonden die ons in Bretagne van nut geweest zijn.

Ik voel de behoefte de door Slijper verstrekte gegevens nog aan te vullen met de door mij opgedane ervaringen, opgedaan in een tijd dat er nog vrij veel trek was van noordelijke vogels en waarin de lente op z'n mooist was. Ook in Bretagne was het voorjaar later dan normaal, waardoor de bomen juist aan het groenen waren. De nog betrekkelijk kale bossen maakten het waarnemen van zangvogels vaak gemakkelijker.

De volgende „halteplaatsen” waren in onze tocht opgenomen: Mont St. Michel, Cap Fréhel (op suggestie van Slijper!), Cap Sizun, Vannes (Golfe du Morbihan), Carnac en Comper. Alle genoemde gebieden op Comper na zijn aan de kust gelegen. Naderhand hadden we enigszins spijt van deze voorkeur, want het bos van Comper in het binnenland bleek bijzonder vogelrijk. Al met al zijn wij op een totaal van 102 soorten gekomen.

Hierna volgt een overzicht van de gebieden:

Mont St. Michel. De Mont St. Michel is dé toeristische attractie van Bretagne (hoewel het nog net in Normandië ligt). De uitgestrekte kwelders (prés salés), waar kudde schapen grazen, vielen ons wat de vogels betreft beslist tegen. Wij zagen o.a. *regenwulp*, *groenpootruiter*, *bergeend*, *scholekster*, *rosse grutto* en opmerkelijk veel Engelse *gele kwikken*. Op weg van Mont St. Michel naar Cap Fréhel zagen wij op de wadden en kwelders langs de kust veel *bonte strandlopers* en *rosse grutto's*.

Cap Fréhel. Dit gebied werd door de heer Slijper reeds vrij uitvoerig beschreven. Wij zagen er onder meer: *alken*, *zeekoeten*, *drieteenmeeuwen*, *kuifaalschol-*

ver, maar één gewone *aalscholver*, twee paartjes *raven* én *noordse stormvogels*. Klaarblijkelijk nog op trek, hoorden en zagen we o.a. veel *snorren* en *sprinkhaanrietzangers*. In het zeedenbos, waarin wij onze tent opgeslagen hadden, maakten we ook kennis met de *europese kanaries*. Het zingen van een aantal van deze vogeltjes tegelijk deed vaak als een gesis aan. 's Nachts deed een *bosuil* er onder angstwekkend geschreeuw zijn ronde. Helaas bleef het weer niet zo prachtig als het de eerste dag na onze aankomst daar was. Wij vertrokken in de mist.

Aangezien de excursies naar de Sept Îles alleen 's zomers worden gehouden misten wij dit gebied en daarmee de *Jan van Genten*. De overige door Slijper op de Sept Îles waargenomen soorten hebben wij tóch gezien en wel in het niet door hem bezochte natuurreservaat van Cap Sizun in West Bretagne, tussen Douarnenez en de Point du Raz.

Dit reservaat, beheerd door de S.E.P.B.N. (Société pour l'Étude et la Protection de la Nature en Bretagne et dans l'Ouest Armoricaïn), bestaat uit een rotskust met enkele kale rotseilandjes. De bewaker, Yves Moan, ontving ons met alle érgards en dank zij zijn hulp hebben wij, ondanks het op het ogenblik van ons verblijf daar niet altijd zo gunstige weer, veel kunnen zien. Wij zagen er o.a.: *kauw*, *alpenkraai*, *zeekoet*, *alk*, *papagaaiduiker*, *kleine en grote mantelmeeuw*, *zilvermeeuw*, *drieteenmeeuw* en... *noordse stormvogel*. Deze laatste soort komt dus nog zuidelijker dan Slijper veronderstelde bij zijn waarneming bij de Sept Îles. Er waren toen wij het gebied bezochten nog maar enkele ex. aanwezig, doch het broedseizoen van deze vogels was net begonnen. De *noordse stormvogel* broedt sinds enkele jaren in het reservaat.

(Men zie hierover het korte bericht van Slijper op blz. 188 van dit nummer. — Red.)

Na Cap Sizun werd de Golfe du Morbihan bezocht. Het weer dat we daar troffen (omstreeks 1 mei) was jammer genoeg niet elke dag even gunstig. In Vannes bezochten wij de heer Fraval, secretaris van de S.M.O.H.N. (Société Morbihannaise d'Ornithologie et d'Histoire Naturelle), die ons een introductie

gaf voor alle gebieden in Morbihan die onder het beheer van deze vereniging staan. Hij bracht ons ook in contact met een jonge ornitholoog, die ons wat liet zien van de omgeving van Vannes. Jammer genoeg kon dit niet per boot gebeuren i.v.m. de te harde wind. De Golfe du Morbihan is een bekende pleisterplaats van *rotganzen* en vele eendensoor-ten (cijfers van winter 1960/'61 6 à 7000 *rotganzen*, 20.000 *smienten*). Merkwaardig doet het ons aan dat de vogelbescherming in Morbihan algemeen door jagers bedreven wordt, doch dat schijnt de enige wijze te zijn waarop iets te bereiken valt. Opvallende dingen zagen wij in de omgeving van Vannes niet, of het moesten de vele *wulpen* en *regenwulpen* zijn die voorbijtrokken en er verbleven. Herhaalde malen kregen wij te horen dat de Golfe du Morbihan 's winters uniek is.

Na Vannes: de omgeving van la Trinité sur Mer en Carnac Plage. Hier zijn we de laatste week van onze vakantie gebleven. We maakten er trips langs de kust met z'n kwelders, oesterputten en zoutpannen, naar de bossen meer het land in en naar een duingebied bij Erdéven, dat er op het eerste gezicht bijzonder dor en droog uitzag, doch dat bij nader inzien veel leuke waarnemingen opleverde. Daar zagen wij o.a. zeer veel *kieviten* (op die éne *kievit* die wij bij Cap Sizun op een weiland zagen zitten kleumen na, de enige die wij in Bretagne zagen). Daar bij Erdéven was zelfs van kolonievorming sprake klaarblijkelijk werden ze met rust gelaten. We zagen verscheidene jongen lopen. Het is opvallend zo weinig weidevogels er in Bretagne zitten; met uitzondering van de *kieviten* waren de andere soorten, *tur-luur*, *wulp*, er alleen maar trekvogels. Een uitgesproken vogelgebied kan de omgeving van Carnac niet genoemd worden, doch wij konden er op onze tochten, langs de kust vooral, veel nieuwe vogels aan onze lijst toevoegen vooral sternsoorten, steltlopers en plevieren. Zo zagen wij er bijv.: *kleine, bontbek- en strandplevier*, *steenloper*, *dwergstern*, *visdief*, *grote stern*, *grauwe gors*, *rietgors*, *gele gors*, *cirlgors*, *drieteentjes*, *hop*.

Op suggestie van Yves Moan, de bewaker van Cap Sizun, heb ik een lijst van mijn waarnemingen naar het Natuur Historisch Museum te Parijs gestuurd, waar dergelijke opgaven ten eerste op prijs worden gesteld.

Na Carnac bezochten wij, op de terugweg alweer, het bos van Comper, deel van het beroemde Forêt de Paimpoint.

Op één middag (de volgende morgen gingen we weer verder) zagen wij daar een 45 soorten, w.o.: *fuut*, *tortelduif*, *boomklever*, *boomkruiper*, *fluit*, *tjiftjaf*, *zwartkop*, *vlaamse gaai*, *koekoek*, *grote bonte specht*, *oeverzwaluw*, *grote lijster* en *wilde eend*.

Tot slot de conclusie dat Bretagne een zeer interessant gebied is voor de vogelaar, vooral in het voorjaar. Later in het jaar verliest het gebied veel van zijn aantrekkelijkheid door de vele toeristen. Het is bij het verkennen van Bretagne een groot voordeel te weten waar men zijn moet. Hulp van vogelliefhebbers zal men in Bretagne nooit tevergeefs inroepen. Men vindt het een grote eer buitenlandse vogelmensen tot gids te dienen. De volgende verenigingen zullen over de verschillende reservaten altijd de gewenste inlichtingen kunnen verstrekken:

S.E.P.B.N., secretariaat: 15, rue Laënnec, Quimper (Sud Finistère). In het orgaan van deze vereniging „Penn ar Bed” verschijnen regelmatig artikelen over de reservaten, waarvan overdrukken te krijgen zijn.

S.M.O.H.N., 37 bis, rue Jean Gougoud, Vannes (Morbihan).

• *Het adres van de schrijver luidt: Vogelmient 28, De Koog, Texel.*